

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Archeologia powszechna – neolit
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim General Archaeology - Neolithic
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Archeologii
4.	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S1-APoNeo
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub fakultatywny</i>) obowiązkowy
6.	Kierunek studiów Archeologia
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień, stacjonarne, licencjackie
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I rok
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) letni
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład 45 Konwersatorium 45
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Agnieszka Przybył, dr Maciej Ehlert, mgr
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów Ukończony kurs z zakresu archeologii powszechnej - paleolit i mezolit
13.	Cele przedmiotu Poznanie historii badań nad neolitem oraz najważniejszych kierunków ich rozwoju. Zarys rozwoju zjawisk kulturowych w młodszej epoce kamienia z uwzględnieniem problematyki społeczno-gospodarczej społeczności Bliskiego Wschodu i Europy, w tym zwłaszcza terenów dzisiejszej Polski.

14.	<p>Zakładane efekty kształcenia</p> <p><u>Wiedza:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu archeologii neolitu; – ma podstawową wiedzę o historii i głównych kierunkach rozwoju wiedzy o neolicie; – zna kryteria wyróżniania kultur neolitycznych; – posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych z okresu neolitu <p><u>Umiejętności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować i selekcjonować informacje dotyczące młodszej epoki kamienia, wykorzystując różnorodne źródła – umie samodzielnie zdobywać i prezentować wiedzę dotyczącą zagadnień neolitu – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla okresu neolitu oraz przeprowadzić ich interpretację w celu określenia przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji – posiada umiejętność przygotowywania wystąpień, dotyczących zagadnień szczegółowych neolitu - w zespole lub indywidualnie <p><u>Kompetencje społeczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie – potrafi współdziałać i pracować w zespole – ma świadomość wagi i znaczenia dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialności za jego zachowanie 	<p>Symbole kierunkowych efektów kształcenia:</p> <p>K_W04</p> <p>K_W06</p> <p>K_W07</p> <p>K_W12</p> <p>K_U01</p> <p>K_U03</p> <p>K_U12</p> <p>K_U05</p> <p>K_U09</p> <p>K_U13</p> <p>K_K01</p> <p>K_K02</p> <p>K_K05</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia wprowadzające. Historia badań nad neolitem 2. „Rewolucja neolityczna”? O pojmowaniu neolitu i neolityzacji 3. Od mobilności do osiadłości – społeczności zbieracko-łowieckie epipaleolitu bliskowschodniego 4. Początki rolnictwa na Bliskim Wschodzie 5. O wynalazku garncarstwa – bliskowschodnie społeczności neolitu ceramicznego 6. Anatolia i jej mieszkańcy w okresie epipaleolitu i neolitu 7. Północny eksodus – pierwsi rolnicy na wyspach Morza Śródziemnego i w Grecji 8. Mieszkańcy regionów śródziemnomorskich 9. Społeczności Bałkanów w dobie neolityzacji 10. Neolityzacja naddunajska 11. Alternatywne modele neolityzacji w Europie Wschodniej i Środkowej 	

	<p>12. „Wtórna rewolucja wytwarzania” 13. Od osiadłości do koczownictwa – społeczności późnoneolityczne w Europie 14. Społeczności europejskie u progu epoki brązu</p> <p>Konwersatorium</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie. Neolit – podstawowe pojęcia 2. Chronologia, periodyzacja 3. Epipaleolit 4. Neolit preceramiczny na Bliskim Wschodzie 5. Neolit ceramiczny na Bliskim Wschodzie 6. Neolit Anatolii 7. Neolit Grecji 8. Neolityzacja Basenu Morza Śródziemnego 9. Neolit bałkański i naddunajski 10. Neolit Niziu Środkowoeuropejskiego 11. Neolit Europy Zachodniej 12. Neolit Europy Wschodniej i subneolit 13. Eneolit
16.	<p>Zalecana literatura (<i>podręczniki</i>)</p> <p>Bieliński P. <i>Starożytny Bliski Wschód. Od początków gospodarki rolniczej do wprowadzenia pisma</i>. Warszawa 1985</p> <p>Kruk J., Milisauskas S., <i>Rozkwit i upadek społeczeństw rolniczych neolitu</i>, Kraków 1999</p> <p>Czebreszuk J., <i>Schyłek neolitu i początki epoki brązu w strefie południowo-zachodniobałtyckiej (III i początki II tys. przed Chr.). Alternatywny model kultury</i>, Poznań 2001</p> <p>Czebreszuk J., Makarowicz P., <i>Puchary Dzwonowate. Zarys historii badań i współczesne kierunki refleksji</i>, <i>Przegląd Archeologiczny</i> 43 (1995): 163-165</p> <p>Czerniak L., <i>Wczesny i środkowy okres neolitu na Kujawach. 5400-3650 p.n.e.</i>, Poznań 1994</p> <p>Jażdżewski K., <i>Pradzieje Europy Środkowej</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1981</p> <p>Machnik J., <i>Kultury przełomu eneolitu i epoki brązu w strefie karpackiej</i>, Kraków 1987</p> <p>Renfrew C., <i>Archeologia i język</i>. Warszawa-Poznań 2001</p> <p>Rzepecki S., <i>Społeczności środkowoneolitycznej kultury pucharów lejkowatych na Kujawach</i>, Poznań 2004</p> <p>Sochacki Z., <i>Kultura ceramiki promienistej w Europie</i>. Warszawa 1980</p> <p>Szmyt M., <i>Kultura amfor kulistych na Kujawach</i>. Poznań 1996</p> <p>Tabaczyński S., <i>Neolit środkowoeuropejski. Podstawy gospodarcze</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970</p>

	Szczegółowa literatura oraz angielskojęzyczna będzie podawana na zajęciach.	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia</p> <p>wykład: egzamin</p> <p>konwersatorium: przygotowanie (w parach lub indywidualnie) 10 minutowej prezentacji z zakresu tematu nr 5; zaliczenie w formie dwóch sprawdzianów testowych (pierwszy – obejmujący zagadnienia 1-7, drugi na koniec semestru – obejmujący zagadnienia 8-13)</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	<p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykład: 45 - konwersatorium 45 	
	<p>Praca własna studenta np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć: 40 - czytanie wskazanej literatury: 50 - przygotowanie prezentacji: 10 - przygotowanie do zaliczenia i egzaminu: 60 	
	Suma godzin	250
	Liczba punktów ECTS	10 (5+5)

*objaśnienie symboli:

K (przed podkreśleniem) - kierunkowe efekty kształcenia

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreśleniu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia